

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-20684856

Konu : Soru Önergesi (7/29441)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/29441
GK 183

İlgi : 24.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1651356 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Seda KÂYA ÖSEN'e ait 7/29441 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/29441) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 535CD3F3-955A-4E54-A92A-B9B991DDD859

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SEDA KÂYA ÖSEN'E AİT 7/29441 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde yaşanan zirai don olayı 65 ilde görülmüş, 34 ilde yoğun bir etkilenme meydana gelmiştir. Yaşanan zirai dondan en çok meyve grubu etkilenmiştir.

Ülkemiz genelinde yaşanan zirai don öncesinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimiz ile Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından iklimsel gelişmeler sahada yakından takip edilmiş, gerekli gözlemler yapılmış ve alınacak önlemler konusunda yoğun bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Yaşanan zirai don olayı uyarı sistemi devreye girmiş ve üreticilerimize yazılı ve görsel basının yanında SMS yoluyla bilgilendirme yapılmıştır.

Zirai don olayının meydana gelmesine müteakip il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimiz ve TARSİM eksperlerince sahada hasar tespitleri belirli teknikler çerçevesinde ve belirlenen takvim doğrultusunda yapılmaktadır. Tarım sigortası yaptıran üreticilerimizin zararları yapılan hasar tespitleri neticesinde TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Don teminatı almak isteyen üreticilerimize %67 oranında devlet prim desteği sağlanmasının yanı sıra çiftçilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında “şehit yakını ve gazi indirimi”, %5 oranında “peşin ödeme indirimi”, %10 oranında “kadın çiftçi indirimi”, 40 yaş altı yetiştiricilerimize %5 oranında “genç çiftçi indirimi” ve %5 oranında “engelli çiftçi indirimi” uygulanmaktadır. Sözleşmeli üretim yapan çiftçilerimiz için de %10 ila %15 oranlarında ve tarımsal üretim planlamasına konu ürünlerde ise %10 oranında prim indirimleri uygulanmaktadır.

Bu indirimlerin yanı sıra; zirai don zararının etkilerini azaltıcı rüzgâr pervaneleri, sisleme ve yağmurlama sistemi kullanılan ürünler için tarife fiyatının %25 ile %35'i oranlarında prim indirimi uygulanmaktadır.

Bakanlığımız zarar gören üreticilerimizin zararlarının telafi edilmesi, üretimde devamlılığın ve gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

8038 sayılı “Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Karar” ile 8039 sayılı “T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar” 30.12.2023 tarihli ve 32415 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerimizin 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı “Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım Ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği” kapsamında kullandıkları sübvansiyonlu krediler/finansmanlar, ürünlerin doğal afetlerden etkilendiklerinin tespit edilmesi halinde Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi, usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit tarihinden itibaren %25 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak 1 yıl süreyle ertelenebilmekte, azami 5 yıla kadar %20 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak taksitlendirilebilmektedir.

Ayrıca, TBMM tarafından 2025 yılının Nisan ayında ülkemizde gerçekleşen zirai don olayının sonuçlarının araştırılması, üreticilerin ve tarımsal ürünlerin uğradığı zararların tespiti ve gelecekte yaşanabilecek benzer olayların etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuştur.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

Bu kapsamda 2002 yılında 1,8 milyar lira olan tarımsal destekler her yıl artarak devam etmiş ve 2025 yılında 75 kat artışla 135 milyar liraya ulaşmıştır.

2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar 29.08.2024 tarihinde yayımlanmıştır. Tarımsal üretim planlaması ile ilişkilendirilmiş temel girdi (mazot ve gübre) maliyetlerini baz alan sade, etkin ve yönlendirici yeni tarımsal destekleme modeli hayata geçirilmiştir. Yapılan düzenleme ile ilk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır.

Yeni destekleme modelinde bitkisel üretim destekleri; Temel, Planlı Üretim ve Üretimi Geliştirme Desteği olmak üzere sadeleştirilerek üç ana başlıkta toplanmıştır. Bu kapsamda planlı üretime uygun olan ürünler ve diğer ürünlere temel destek verilecektir. Böylece stratejik ürünlerin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanacaktır.

Planlama kapsamındaki ürünleri havzasında üreten çiftçilere temel desteğe ilave olarak planlı üretim desteği verilerek, mazot maliyetinin tamamı ve gübre maliyetinin yarısı karşılanacaktır. Su kısıtının olduğu 11 ilin 52 ilçesinde ise planlama kapsamında az su tüketen mercimek, nohut, fiğ, yem bezelyesi, buğday, arpa ve yağlık ayçiçeği üreten çiftçilerimize gübre maliyetinin kalan %50'lik kısmı da yeraltı su kısıtı desteği olarak verilecektir. Böylece bu bölgelerde üretim planlamasına uygun ekim yapan üreticilerin mazot ve gübre maliyetinin tamamı desteklenecektir.

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri artırılarak ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

Ayrıca kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek alacaktır.

Bununla birlikte 2021 yılından itibaren Tarım Alanlarının Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi ile ülke genelinde üretim planlaması ile uyumlu bir şekilde işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan arazilerin değerlendirilmesi, stratejik öneme sahip, arz açığı olan hububat, baklagil ve yağlı tohumlu ürünlerde üretimin artırılması, üretim miktarı artışı sağlanır iken de doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik olarak kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılması, üreticinin sertifikalı tohum kullanımına yönlendirilmesi için tohum, fide, fidan gibi girdilerde azami %75 hibe yolu ile Bakanlığımızca hazırlanan projeler hayata geçirilmektedir.